

mărturii de creație

Plictisindu-mă îngrozitor, mi-am zis că nu mai vreau așa, și am făcut altfel. Am tras de mîncă „destinul” și i-am spus că eu sînt altfel, și pot și altfel.

Atunci a început argumentarea. De ce să fiu numai țărăncă românească, de ce să nu fiu și englezoaică, de ce să plîng sau să doplîng pe alții și să nu rîd și să nu cînt, de ce să fiu mereu pusă să spun un text care mi se impune, și să nu-mi aleg eu textele pe care le iubesc, care mă exprimă, de ce, în ultimă instanță, să nu arunc eu sîngeala în monumentul plictisului? Pentru că, trebuie să recunosc, devenise un monument...

Nu știu dacă pentru alții este mai bine și mai interesant, dar pentru mine este. Aud, desigur, glasuri „binevoitoare”, ale unor oameni care „ne iubesc” și care mor de grija noastră, și care mă întrebă: „Dar tu ce joci? Ce piese s-au pus pentru tine? De ce te lași? Am vrea să te vedem în... și în...”

Cum adică, ce joc, cum e asta — ce piese s-au pus pentru mine? Joc, chiar dacă nu în piese puse pentru mine. Joc o nebună franțuzoaică, și o țărăncă cu ouă, și spun versuri triste sau vesele, joc o englezoaică, joc oameni de tot felul. Și e foarte interesant așa. Și e foarte sănătos așa. (Să știți că asta mă interesează în mod deosebit: dacă ce fac îmi subminează sau nu sănătatea.)

Au fost perioade, în viața mea, cînd mă întindeam cu un rol pe cincinale, și dacă, seară de seară, mă zbuciumam și plîngeam, așa rămîneau și peste zi, și peste zile, și peste ani. Neîndoios că a fost nevoie și de niște ani și de experiență ca să ducă la o anumită înțelopioine, care să-mi poruncească să-mi revizuiesc puțin viața și profesia, ca să declar acum și în mod public: meseria mea, care este una dintre cele mai teribile — folosesc acest termen pentru a exprima mai bine faptul că este atât de grea — devine sublimă cînd în perimetrul ei intră toată această nelimitată aventură a spiritului, de a parcurge destine cît mai diferite.

Fac această profesie nu numai pentru „Măria-Sa Publicul”; recunosc că o fac și pentru mine. Și, pentru mine este mult mai interesant să-mi fac meseria și să-mi îmbogățesc cariera în felul *acesta*, și nu în felul *acela*. Felul *acesta* este al meu, felul *acela* este al altora, al acolora care gîndesc că trebuie să se pună piese pentru tine, că trebuie să joci un rol pentru că îți merge mînușă, pentru că publicul vrea să te vadă în cutare rol. Felul *acela* este o rutină, un act comod și animat de strașnice prejudecăți, iar felul *acesta* este un lux pe care cred că pot să mi-l îngădui, cred că am acest drept.

Vă rog să mi-l îngăduiți și dumneavoastră.

LEOPOLDINA BĂLĂNUȚĂ

O meserie teribilă

Ne încăpăținăm, adesea, să socotim un om numai trist, sau numai vesel, numai bun, sau numai rău; viața, de asemenea, ori minunată, ori tristă, fără perspective, ori cu perspective nelimitate. Într-un cuvînt: totul numai alb, sau totul numai negru.

De aici, o altă încăpăținare, că un actor poate să dea viață numai unor personaje de dramă, iar altul, numai personajelor comice; că un actor e bun pentru alb, iar altul, pentru negru.

În felul acesta, totul devine îngrozitor de plicticos, peste viață fluturî nesuingherit vălul plictisului; și în artă, la fel, actorul se plictisește de el însuși, iar spectatorul, ce să mai vorbim!

M-am plictisit de mine însămi în ambele ipostaze — și ca om și ca actor. În viață. Să auzi mereu: „Poldi e fată bună”. E plicticos și, nu ca să demonstrez contrariul, de foarte multe ori nu am fost așa. Pe scenă, of! Leopoldina a epuizat toate rolurile de mame. de soții bune și iubitoare, toate rolurile albe. albe-roz, albe cu dantelă sau albe cu suman și maramă.